

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 17P/33/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7219209425
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2022:7219209425.13

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: R. E., O.. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX, v konaní zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, zvereného do náhradnej osobnej starostlivosti Y. P., O.. XX.XX.XXXX, bytom Ž. XXX zast.: JUDr. Martinou Gombosovou, advokátkou so sídlom Moldavská cesta 6, Košice, dieťa rodičov: matky E. E., O.. XX.XX.XXXX, trvale bytom M., M. O. XXX/X, t. č. XX W. E., O. XNZ M., Veľká Británia a otca U. F. E., O.. XX.XX.XXXX, bytom XX D. E., W. XDH G., Veľká Británia zast.: Mgr. Pavlom Kissom, advokátom so sídlom Štúrova 20, Košice, v konaní o návrhu otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Nariaďuje neodkladné opatrenie:

Otec je oprávnený stretávať sa s mal. R., O.. X.X.XXXX prostredníctvom videohovorov cez internetovú aplikáciu na prenos obrazu a zvuku každý týždeň v roku v utorok od 18.00 hod do 18.30 hod.

Y. P., O.. X.X.XXXX je povinná zabezpečiť mal. R. prístup k internetovej aplikácii na prenos obrazu a zvuku na potrebnom zariadení výpočtovej techniky v určenom čase styku. Je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa 15.10.2019 sa otec maloletého domáhal zrušenia rozsudku tunajšieho súdu zo dňa 29.03.2019 sp. zn. 14P/21/2016-308, ktorým bol maloletý R. zverený do náhradnej osobnej starostlivosti Y. P.. Žiadal zveriť maloletého do svojej osobnej starostlivosti.

2. Rozsudkom sp. zn. 17P/33/2021- 421 zo dňa 11.7.2022 tunajší súd návrh zamietol. Účastníkom a štátu nárok na náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok doposiaľ nenadobudol právoplatnosť.

3. Dňa 28.7.2022 otec prostredníctvom právneho zástupcu doručil tunajšiemu súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiadal rozhodnúť, že je oprávnený sa spojiť s mal. R. prostredníctvom internetovej komunikácie so zapnutým zvukom a videokamerou v utorok v každom týždni vždy v čase od 18.00 hod. do 18.30 hod. s tým, že teta maloletého Y. P., O.. X.X.XXXX je povinná v stanovenom čase zabezpečiť uvedenú formu kontaktu. Trovy konania nežiadal účastníkom priznať. V návrhu uviedol, že mal. R. sa nachádza v náhradnej osobnej starostlivosti tety Y. P.. Súd jeho návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti zamietol najmä z dôvodu, že R. je už dlhší čas na Slovensku a prakticky ho nepozná. Maloletý ho nepozná najmä z dôvodu obštrukcií zo strany rodiny P.. Nedvíhajú mu telefón, úmyselne menia telefónne čísla a profily na sociálnych sieťach, aby mu kontakt s mal. R. znemožnili. Nemá prakticky možnosť dostať sa legálne k svojmu synovi a udržiavať s ním kontakt. Na poslednom pojednávaní Y. P. uviedla aktuálne telefónne číslo, avšak keď naň zavolať, dostal odpoveď, že nevie

po anglicky, nevie kto volá a zložila telefón. Bez ohľadu na konečný výsledok konania vo veci zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti je presvedčený, že je v záujme maloletého, aby bol s ním aspoň v minimálnom kontakte, aby vedel, kto je, že má sestru a podobne. Je nemysliteľné, aby sa dlhodobo udržiaval taký stav, že sa so synom nevie skontaktovať, a taktiež pokiaľ s ním volá jeho matka, nevie, že volá s matkou. V záujme maloletého je, aby obnovili kontakt a postupne budovali ich vzťah aspoň na diaľku. Jazyková bariéra podľa jeho názoru nie je neprekonateľná. P. P. na pojednávaní uviedla, že maloletý sa z YouTube naučil ruský jazyk. Deti sa v tomto veku ľahko učia cudzí jazyk. On sa bude aspoň trochu učiť po slovensky. Pokiaľ maloletý bude vedieť, že má otca a sestru v Anglicku, možno sa sám začne namiesto o ruský jazyk viac zaujímať o anglický jazyk. Je taktiež dôležité, aby R. chodil v škole na cudzí jazyk anglický. P. P. uviedla, že maloletý vie pracovať s internetovými aplikáciami, spolu s matkou hovoria cez videohovory. Z uvedeného je zrejmé, že z technického hľadiska takáto forma styku nie je problémová, pričom spočiatku by mohol byť pri kontakte nápomocný aj úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

4. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

5. Podľa ust. § 1 CMP podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

6. Podľa ust. § 2 ods. 1 a 2 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa ust. § 360 ods. 1, 2 CMP neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

8. Podľa ust. § 363 CMP súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

9. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

10. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

11. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 CSP súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

13. Podľa ust. § 331 ods. 1 CSP návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného

procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

15. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa okrem iného zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod.

16. Rozsudkom Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/21/2016-308 zo dňa 29.3.2019 súd zveril mal. R. E., O.. X.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti Y. P., O.. X.X.XXXX, trvale bytom T. XX, M.C. - F., t.č. V. M. XX, M. - Š., ktorá je oprávnená a povinná sa o mal. osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. Rodičov zaviazal prispievať na výživu mal. R. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne, ktorú je povinná poukazovať na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku opakovane do budúcnosti. Konanie v časti o zverenie mal. H. U. E., O.. X.X.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky zastavil. Náhradu trov štátu a účastníkom konania nepriznal. Rozsudok nadobudol dňa 4.5.2019 právoplatnosť.

17. Na základe citovaných zákonných ustanovení a obsahu spisového materiálu súd mal preukázané, že predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia v predmetnej veci sú splnené. Navrhovateľ vo svojom návrhu osvedčil naliehavú potrebu úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá odôvodňuje okamžitý zásah súdu formou nariadenia neodkladného opatrenia. Z vykonaného dokazovania v konaní je zrejmé, že otec nie je s mal. R. od útleho veku v kontakte. Maloleté dieťa otca nepozná. Matka sa s dieťaťom kontaktuje cez sociálne siete, pričom dieťa nemá vedomosť o tom, že ide o jeho matku. Maloletý sa od svojich 7 mesiacov od 14.2.2015 nachádza v starostlivosti Y. P., ktorej bol citovaným rozhodnutím zverený do náhradnej osobnej starostlivosti. O styku rodičov s maloletým dieťaťom nebolo rozhodnuté. Obaja rodičia sa zdržiavajú v Spojenom kráľovstve Veľkej Británie a Severného Írska. Rozsudkom sp. zn. 17P/33/2021- 421 zo dňa 11.7.2022 súd návrh otca na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti zamietol z vyššie uvedených dôvodov okrem iného i s poukazom na jazykovú bariéru, ktorá nepripúšťa aktuálne úvahy o zabezpečovaní osobnej starostlivosti otcom, ktorý ovláda iba anglický jazyk a dieťa slovenský a rómsky jazyk. Súd uvádza, že osoba, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti je v zmysle citovaného rozhodnutia súdu oprávnená a povinná sa o maloletého osobne starať, zastupovať ho a spravovať jeho majetok iba v bežných veciach. Rodičia sú nositeľmi rodičovských práv a povinností v rozsahu, v akom nepatria náhradnému rodičovi, súčasťou ktorých je právo styku s dieťaťom. Právo styku je špeciálnou zložkou rodičovských práv a povinností. Je v záujme dieťaťa, aby mu nebolo odňaté právo mať zabezpečený pravidelný kontakt s rodičmi. Právu styku rodiča s dieťaťom korešponduje právo dieťaťa poznať svojich rodičov a právo na ich starostlivosť, ako aj právo dieťaťa na zachovanie jeho rodinných väzbov v súlade so zákonom o rodine a s vylúčením nezákonných zásahov podľa článku 7 a 8 Dohovoru o právach dieťaťa. Právo styku rodiča s dieťaťom zvereným do náhradnej osobnej starostlivosti garantuje jednak možnosť výchovného pôsobenia na dieťa zo strany rodiča, jednak jeho právo na udržanie citových väzieb s dieťaťom. Úprava stretávania dieťaťa s rodičmi nemusí byť obligatórne súčasťou rozsudku o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, túto môže súd upraviť aj dodatočne, a to na návrh niektorého z rodičov alebo osoby, ktorej je dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. S poukazom na uvedené skutočnosti súd vyhodnotil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ako dôvodný a tomuto vyhovel. Navrhovateľ dostatočne osvedčil naliehavý právny záujem, nakoľko dieťa

vo veku X rokov svojho otca nepozná. Je potrebné umožniť dieťaťu spoznať svojich rodičov, vytvoriť podmienky pre nadviazanie ich vzťahu. S prihliadnutím na špecifiká prípadu sa najvhodnejšou formou stretávania javí komunikácia prostredníctvom sociálnych sietí. Za stavu kedy dieťa otca nepozná, ako aj jazykovú bariéru súd považuje časový rozsah styku za dostatočný a zohľadňujúci záujem dieťaťa. Y. P. je povinná rešpektovať vyššie uvedené práva dieťaťa a jeho rodiča, maloletému zabezpečiť prístup k internetovej aplikácii na prenos obrazu a zvuku na potrebnom zariadení a na styk s otcom ho riadne pripraviť. Vykonaným dokazovaním v konaní bolo preukázané, že prostredníctvom sociálnych sietí sa maloletý kontaktuje s matkou, taktiež takýmto spôsobom Y. P. komunikuje s ďalšími príbuznými dieťaťa bývajúcimi v zahraničí, a teda disponuje potrebným zariadením výpočtovej techniky. Má za to, že i s poukazom na jazykovú bariéru je možné určiť styk realizovať s prihliadnutím na vyjadrenie otca v návrhu, ktorý v záujme nadviazania plnohodnotného kontaktu sa bude učiť základy slovenského jazyka. Taktiež súd uvádza, že zohľadňujúc vyššie špecifikované práva dieťaťa garantované v Dohovore o právach dieťaťa je potrebné umožniť mu štúdium anglického jazyka a k tomuto ho motivovať. Poukazuje na vyjadrenie Y. P. v konaní o tom, že maloletý sa učí z internetových aplikácií ruský jazyk. Zároveň v tejto súvislosti zdôrazňuje, že Y. P. je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť.

18. Vzhľadom na skutočnosť, že o úprave styku otca s maloletým nebolo v konaní o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti inej osoby rozhodované, súd vzhľadom na procesnú situáciu vyhodnotil túto situáciu tak, že povaha veci pripúšťa totožnosť výrokov neodkladného opatrenia s výrokom vo veci samej.

19. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 52 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden

rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.